

Nr 115.

Godkänd av första kammaren den 14 mars 1939.

Godkänd av andra kammaren den 14 mars 1939.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av väckta motioner rörande understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt visst f. d. indelt manskap m. m.

(Bankoutskottets utlåtande nr 12.)

Till Konungen

I åtskilliga inom riksdagen väckta motioner hava, på sätt i det följande angives, förslag framställt i fråga om understöd åt visst f. d. indelt manskap.

I en inom första kammaren väckt motion nr 10 har hemställts, att riksdagen måtte besluta att f. d. grenadjären vid Kungl. Andra Livgrenadjärregementet *Gustaf Rickard Klar* måtte tillerkännas underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa från den 1 januari 1939, som om han tjänat för underhålls erhållande föreskriven tid.

Vidare har i en inom andra kammaren väckt motion nr 45 hemställts, att riksdagen måtte besluta, att förre soldaten *Johannes Frithiof Malm* från N:a Solberga socken må från och med den 1 juli 1939 tillerkännas ett årligt understöd ur Vadstena krigsmanshuskassa till belopp, som om han varit i tjänst under minst 20 år.

I motion nr 95 i andra kammaren har yrkats, att riksdagen ville besluta att tilldela f. soldaten *F. O. Vittfeldt* ett årligt understöd ur Vadstena krigsmanshuskassa med det belopp, som skulle tillkommit honom, om han tjänstgjort i enligt gällande stadgar angiven tid.

I motion nr 96 i andra kammaren har föreslagits, att riksdagen ville besluta att tilldela f. sjukvårdskorpralen *A. E. Fridh* från Västra Fågelvik ett årligt understöd ur Vadstena krigsmanshuskassa med det belopp, som skulle tillkommit honom, om han tjänstgjort under den tid och till den ålder, som är vederbörligen stadgat.

I motion nr 99 i andra kammaren har yrkats, att riksdagen måtte besluta, att förre soldaten *Johan Albert Johansson Rydin* från Eneåden i Hyssna socken, Älvsborgs län, må från och med den 1 januari 1939 tilldelas underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa enligt samma grunder, som om han tjänat för underhålls erhållande erforderlig tid.

I en inom andra kammaren väckt motion nr 146 har hemställts, att riksdagen måtte medgiva, att f. soldaten vid Kungl. Älvsborgs regemente *Anders Gustaf Törnqvist* må komma i åtnjutande av underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa från och med den 1 juli 1939.

I motion nr 151 i andra kammaren har hemställts, att f. soldaten vid Södermanlands regemente *Ernst Ludvig Spong*, Hilleborg, Berga, Eskilstuna, måtte erhålla ett årligt understöd, vars storlek torde kunna av utskottet lämpligen utmätas.

I en i andra kammaren under nr 153 väckt motion har hemställts, att riks-

dagen måtte medgiva, att förre soldaten vid Kungl. Kronobergs regemente *Peter Cervin* må komma i åtnjutande av underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa.

I motion nr 325 i andra kammaren har föreslagits, att riksdagen måtte medgiva, att förre soldaten vid Kungl. Upplands regemente *Johan Henrik Ros* må komma i åtnjutande av underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa från och med den 1 juli 1939.

Slutligen har i motion nr 326 i andra kammaren hemställts, att riksdagen ville besluta att f. d. soldaten *J. A. Berglund* från Öster Bitterna församling måtte från den 1 juli 1939 erhålla understöd från Vadstena krigsmanshuskassa efter samma grunder, som om han varit därtill i formellt avseende fullt berättigad.

I innevarande års statsverksproposition har Eders Kungl. Maj:t under punkten 24 av elfte huvudtiteln framlagt förslag om ändrade villkor för underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa. Enligt förslaget skulle de nuvarande bestämmelserna i ämnet ändras därhän, att avskedat indelt manskap från armén med minst 18 men under 20 tjänstår, som styrker sig vara i behövande omständigheter, och dylikt manskap med minst 15 men under 18 tjänstår, som styrker sig ej mindre vara i behövande omständigheter än även hava tjänstgjort i sammanlagt minst 400 dagar utöver tid, som åtgått för egen rekryt- och underbefälsutbildning, skulle från och med den 1 juli 1939 komma i åtnjutande av underhåll ur Vadstena krigsmanshuskassa enligt samma grunder, som gälla beträffande underhåll åt sådant manskap, som tjänat i minst 20 men ej 25 år och avskedats före den 1 januari 1910.

Riksdagen har numera bifallit Eders Kungl. Maj:ts förenämnda förslag.

De grunder, som sålunda godkänts för beviljande av underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa, ansluta sig helt till den praxis, som riksdagen under de senare åren tillämpat vid behandlingen av motioner rörande underhåll åt f. d. indelt manskap vid armén. Jämlikt de nya grunderna skulle det ankomma på arméförvaltningens civila departement att bevilja underhåll även i sådana fall, där hittills författningen enligt rätt till underhåll icke förelagat men riksdagen i överensstämmelse med nämnda praxis plägat fatta beslut om utgivande av underhåll. Då rätten till underhåll från krigsmanshuskassan numera blivit författningen enligt reglerad för allt det avskedade indelta manskap, som enligt riksdagens mening rimligen synes böra komma i åtnjutande av dylikt underhåll, har riksdagen icke funnit erforderligt, att de i nu förevarande motioner gjorda framställningarna underställas riksdagens prövning. Dessa framställningar torde i stället böra hänskjutas till behandling av ovanberörda myndighet.

Av tillgängliga handlingar och uppgifterna i motionerna synes framgå, att i flertalet av de fall, som avses i motionerna, förutsättningar för underhålls beviljande enligt de nya grunderna föreligga. Vissa av motionerna innefatta emellertid förslag om beviljande av underhåll åt f. d. indelt manskap med en tjänstetid, som torde understiga 15 år. Att sistnämnda motioner skulle upptagas till särskild behandling av riksdagen synes så mycket mindre vara påkallat, som det i de flesta av dem göres gällande, att däri angivna indelta ådragit sig sjukdom i tjänsten. Riksdagen vill erinra, att det redan enligt nu gällande bestämmelser ankommer på arméförvaltningens civila departement att efter vederbörlig ansökning pröva, huruvida sådana omständigheter föreligga, att underhåll av nyss berörda anledning kan tillerkännas vederbörande.

Riksdagen har ansett sig böra hos Eders Kungl. Maj:t anhålla, att de i samtliga förevarande motioner gjorda framställningar av Eders Kungl. Maj:t

hänskjutas till vederbörande myndighet. Särskilda understödsansökningar i berörda frågor skulle alltså icke erfordras. De till motionerna hörande handlingar, vilka ingivits till riksdagens bankoutskott, komma att genom utskottets försorg tillställas försvarsdepartementet för att jämte motionerna överlämnas till arméförvaltningens civila departement.

På gund av vad här anförts får riksdagen, i anledning av förevarande motioner I: 10, II: 45, II: 95, II: 96, II: 99, II: 146, II: 151, II: 153, II: 325 och II: 326, hos Eders Kungl. Maj:t anhålla, att Eders Kungl. Maj:t ville till prövning och avgörande av vederbörande myndighet enligt de av riksdagen numera godkända grunderna för underhåll ur Vadstena krigsmanshuskassa hänskjuta de understödsfrågor, som innefattas i nämnda motioner.

Stockholm den 14 mars 1939.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 116.

Godkänd av första kammaren den 15 mars 1939.

Godkänd av andra kammaren den 15 mars 1939.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående utredning om vederlag till kommunerna för deras kostnader i anledning av barnavårdsnämndernas befattning med vissa ärenden.

(Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 2;
Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 1.)

T i l l K o n u n g e n .

I anledning av en inom riksdagens andra kammare väckt motion och under åberopande av de härvid fogade andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 1 och första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, vilka i föreskriven ordning godkänts av vederbörande kammare, får riksdagen anhålla att den i andra kammaren väckta motionen nr 266, angående utredning om vederlag till kommunerna för kostnader i anledning av barnavårdsnämndernas befattning med mödrahjälp och bidragsförskott till underhåll av barn, måtte överlämnas till socialvårdskommittén för att tagas under övervägande vid fullgörandet av dess uppdrag.

Stockholm den 15 mars 1939.

Med undersåtlig vördnad.
